

Mostar, 19.08.2016.

SAOPŠTENJE ZA JAVNOST

Drastično kršenje Izbornog zakona u pet opština

Koalicija "Pod lupom", koja vrši monitoring predizbornog perioda u Bosni i Hercegovini, je na današnjoj konferenciji za novinare u Mostaru prezentovala nalaze posmatrača u sedmici od 8-14.08.2016. godine i skrenula pažnju na uočene nepravilnosti.

Posmatrači Koalicije su tokom treće sedmice rada na terenu došli do saznanja da se u pet opština u BiH trguje mjestima u biračkim odborima i to u opštinama Rogatica, Srbac, Sokolac, Han Pijesak i Istočno Novo Sarajevo. Konkretno, u opštinama Sokolac i Istočno Novo Sarajevo je primijećeno da su pojedine stranke registrovane u Federaciji BiH, koje očigledno nemaju interes da imaju članove biračkih odbora u pojedinim opštinama u Republici Srpskoj, predložile imena ljudi iz lokalne zajednice na mjesta u biračkim odborima, a koji su aktivisti stranaka registrovanih na području Republike Srpske. U preostalim opštinama postoje saznanja o direktnoj trgovini članstvom u biračkim odborima između dva ili više političkih subjekata.

„Koalicija skreće pažnju na problem trgovine mjestima u biračkim odborima još od prošlih Opštih izbora 2014. godine, te je ove godine u aprilu mjesecu u parlamentarnu proceduru uputila amandman na izmjene i dopune Izbornog zakona BiH kojim je predlagala javnu objavu imena svih članova svih biračkih odbora kako bi se spriječila trgovina mjestima u biračkim odborima. Amandman nije dobio podršku poslanika i delegata Parlamentarne skupštine BiH i očito je da ovakva praksa odgovara većini parlamentarnih političkih subjekata“, izjavila je regionalna koordinatorica Koalicije Dalida Demirović.

Izborni zakon BiH izričito zabranjuje ovakvu praksu kroz odredbu da jedan politički subjekt ne može imati više od jednog predstavnika u biračkom odboru. Trgovina mjestima u biračkim odborima predstavlja drastično kršenje Izbornog zakona i otvara prostor za manipulaciju glasovima birača na biračkim mjestima. Ovom prilikom Koalicija poziva Centralnu izbornu komisiju (CIK) i istražne organe da pokrenu postupke provjere ovih informacija i sankcionišu počinitelje.

Posmatrači Koalicije su u opštinama Istočno Novo Sarajevo i Istočna Ilidža izvijestili o slučajevima zloupotrebe javnih prostorija u svrhe aktivnosti političkih subjekata. Tako je PDP organizovao promociju kandidata u sali Skupštine grada Istočno Novo Sarajevo, dok je u prostorijama opštine Istočna Ilidža potpisano koaliciono nastupanje na lokalnim izborima između stranaka SNSD, SP, US i DNS. U skladu sa Izbornim zakonom BiH, političkim subjektima nije dozvoljena promocija unutar ili na zgradama u kojima su smješteni organi vlasti na svim nivoima, javna preduzeća, javne ustanove i mjesne zajednice, na vjerskim objektima, na javnim putevima i javnim površinama, osim na mjestima predviđenim za plakatiranje i oglašavanje. Koalicija poziva CIK da sankcioniše počinitelje.

Pored navedenog, politički subjekti u 30 opština provode aktivnosti koje se mogu protumačiti kao izborna kampanja, iako je u periodu prije zvaničnog početka izborne kampanje zabranjen bilo koji vid plaćenog javnog oglašavanja. S obzirom da nakon prvog izvještaja Koalicije u kojem je objavljeno da se ovakve aktivnosti provode u 24 opštine CIK nije preduzeo bilo kakve radnje kojim bi ovakve pojave spriječio ili sankcionisao, očito je da politički subjekti nastavljaju s ovakvom praksom u još većoj mjeri. Koalicija ovom prilikom apeluje na sve političke subjekte da se suzdrže od kampanje i primjerom pokažu poštivanje važećih zakonskih propisa u BiH.

Posebna pažnja na konferenciji za novinare bila je usmjerena i na činjenicu da lokalni izbori u Mostaru neće biti održani ni ove godine. Nakon odluke Ustavnog suda BiH iz 2012. godine, ne postoji pravno utemeljenje za raspisivanje lokalnih izbora u Mostaru.

„U ovom slučaju radi se o političkoj neodgovornosti jer se do danas nisu desile izmjene Izbornog zakona koje su bile obavezujuće rješenjem Ustavnog suda BiH. Primarna odgovornost za neprovođenje odluke Ustavnog suda leži na zastupnicima i delegatima Parlamentarne skupštine BiH. Rasprava o izmjenama Izbornog zakona u dijelu koje se odnosi na Grad Mostar ne smije biti ekskluzivno pravo dvije stranke već bi ona trebala biti rezultat konsenzusa svih zainteresovanih strana, a u skladu sa odlukom Ustavnog suda“, istakao je predsjednik Strateškog odbora Koalicije Vehid Šehić.

Koalicija „Pod lupom“ nastavlja posmatranje predizbornog perioda i pripreme za posmatranje izborne kampanje i izbornog dana.

„Ovom prilikom pozivamo i ohrabrujemo građane da se prijave za građansko, nestranačko posmatranje Lokalnih izbora 2016. godine, ali i da prijave sve uočene izborne nepravilnosti putem besplatnog telefona 080 05 05 05 ili putem web stranice podlupom.org“, navela je Amna Mehmedović, dugoročna posmatračica Koalicije.

Aktivnosti Koalicije su dio projekta „Izgradnja sistema i odgovornosti u izborima“, koji finansiraju Evropska unija i Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID), s ciljem doprinosa kvalitetnijem izbornom procesu u BiH u skladu sa međunarodnim standardima i najboljim praksama, i ohrabrenja aktivnog učešća građana u zagovaranju i praćenju izbora.

Koalicija "Pod lupom" je do sada posmatrala Opšte izbore 2014. i prijevremene lokalne izbore u 7 opština.

Za sve dodatne informacije molimo Vas da se obratite koordinatrici za odnose s javnošću Koalicije "Pod lupom" Jovani Kljajić putem elektronske pošte pr@podlupom.org ili telefona 033 268 160 i 065 252 016.